

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 364/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen epäsolidaarisuusveron jatkamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Janne Heikkisen /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 364/2019 vp:

Miksi hallitus on päättänyt jatkaa korkean ”solidaarisuusveron” kantamista, vaikka se ei tutkimusnäytön perusteella todennäköisesti lisää verotuloja tehokkaasti, kun huomioidaan Lafferin käyrän mukaisesti dynaamiset vaikutukset?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ensi vuodelle ansiotuloveroperusteisiin tehdään indeksitarkistus kaikilla tulotasoilla 3,1 prosentin ansiotasoindeksiin mukaisesti. Tämän lisäksi ansiotulojen verotusta kevennetään yhteensä 200 miljoonalla eurolla siten, että kevennykset painottuvat pieni- ja keskitulolaisiin. Hallitusohjelman mukaisesti niin kutsuttua solidaarisuusveroa jatketaan hallituskauden loppuun.

Tuloveroasteikon uusi ylin tuloluokka eli niin kutsuttu solidaarisuusvero lisättiin tuloveroasteikokolakiin ensimmäisen kerran vuodelle 2013 pääministeri Kataisen hallituksen toimesta. Toimenpide oli osa valtiontalouden tasapainottamiseen tähtääviä toimia, jonka tarkoituksena oli kohdistaa suurempi verorasitus niille, joiden veronmaksukyky on korkealla tasolla. Vuodelle 2015 ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa alennettiin 100 000 eurosta 90 000 euroon ja vuodelle 2016 alarajaa alennettiin 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämän jälkeen rajaan on vuosittain tehty indeksitarkistukset vastaavin perustein kuin muihinkin tuloluokkiin. Vuoden 2020 tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan euromääräinen alaraja on 78 500 euroa.

Solidaarisuusveron säilyttämisen nykyisellään arvioidaan lisäävän verotuloja vuodelle 2020 noin 109 miljoonalla eurolla verrattuna siihen, että solidaarisuusvero poistuisi kokonaan. Muutoksen vaikutuksia on arvioitu valtiovarainministeriön ylläpitämän Tuja-mikrosimulointimallin avulla. Kyseessä on vuoden 2020 tasolle korotetulla vuoden 2017 pohja-aineistolla tehty staattinen tarkastelu.

Budjetin vaikutusarviot perustuvat edellä mainitulla tavalla laadittuun staattiseen tarkasteluun eikä valtiovarainministeriössä ole tehty erillistä arviota solidaarisuusveron mahdollisista dynaamisista vaikutuksista. Kaiken kaikkiaan dynaamisten vaikutusten arviointiin liittyy aina huomattavia epävarmuustekijöitä. Asiaa on kuitenkin arvioitu esimerkiksi seuraavissa julkaisuissa.

Tutkimusprofessori Kaisa Kotakorven ja erikoistutkija Tuomas Matikan vuonna 2017 valmistuneessa artikkelissa (Kotakorpi, K. & Matikka, T. (2017), Revenue-maximizing top earned income

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 364/2019 vp

tax rate in the presence of income-shifting, Nordic Tax Journal, 2017, 100-107.) arvioidaan, mikä Suomessa on verotulot maksimoiva ylin rajaveroaste ja ollaanko Suomessa siirrytty sen yli. Tutkimuksessa todetaan, että ansiotulojen ylin rajaveroprosentti ei Suomessa ole niin korkea, että sitä laskemalla verotulot kasvaisivat. Tutkijoiden mukaan ylin rajaveroaste Suomessa on Laffer-käyrällä todennäköisesti verotulot maksimoivan pisteen vasemmalla puolella, mutta ei välttämättä kovin kaukana siitä. Lisäksi Talouspolitiikan arviointineuvoston raportissa vuodelta 2015 (Economic Policy Council Report 2015) on tarkasteltu työn verotusta ja siinä arvioidaan veropolitiikkaa tutkimustiedon valossa. Myös arviointineuvosto toteaa raportissaan, että laskelmien perusteella vaikuttaa todennäköiseltä, että ansiotuloverotuksen korkein rajaveroaste on edelleen maltampi kuin verotulot maksimoiva veroaste.

On totta, että Ruotsissa on tehty myös toisen suuntaisia havaintoja. Esimerkiksi ajatushautamo Timbron raportissa ”*Lafferkurvans återkomst*” 2017 on tarkasteltu suurituloisten verotusta 27 OECD-maassa. Raportin mukaan vaikuttaisi siltä, että Belgia, Tanska, Suomi, Ruotsi sekä Itävalta olisivat niin sanotun Laffer-käyrän oikealla puolella. Näin ollen näissä maissa verotuotot kasvaisivat suurituloisten verotusta alentamalla.

Pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa aktiivista ja vastuullista finanssipolitiikkaa, joka mitoitetaan suhdannetilanteen edellyttämällä tavalla. Verotuksen tulee tukea talous- ja työllisyyspolitiikalle asetettuja tavoitteita, kansainvälistä kilpailukykyä ja koko Suomen elinvoimaisuutta. Verotuksen tehtävä on myös tulontasaus pieni- ja keskituloisten hyväksi, mikä onnistuu ottamalla huomioon maksukyky verotuksen perusteissa.

Edellä esitetyn perusteella hallitus toteaa, että niin kutsutun solidaarisuusveron jatkaminen hallituskauden loppuun on osa niitä toimenpiteitä, joilla huomioidaan veronmaksukyky verotuksen perusteissa eikä kysymys anna aiheita enempisiin toimenpiteisiin.

Helsinki 20.12.2019

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni